

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/12/2020
Identifikačné číslo spisu:	9519100296
Dátum vydania rozhodnutia:	10.06.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:9519100296.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného B. E. X. C. G. Q. V. , pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 10. júna 2021 v Bratislave prejednal odvolanie obžalovaného B. E. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo 4. augusta 2020, sp. zn. BB-3T/40/2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

B. E., nar. XX. A. XXXX v C., trvale bytom C., R. Q. Č.. X

u k l a d á

podľa § 333 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 36 písm. j) Trestného zákona peňažný trest vo výmere 300 (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) mesiac.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“ alebo „prvostupňový súd“) zo 4. augusta 2020, sp. zn. BB-3T/40/2019, bol obžalovaný B. E. uznaný za vinného z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

dňa 25. mája 2017 v čase o 14.24 hod. v Senci, na ul. Hurbanovej č. 21, na druhom poschodí administratívnej budovy Okresného úradu Senec, v kancelárii č. 207 na osobnom stretnutí s

pracovníčkou Okresného úradu Senec P. A. S., vo veciach vedených na odbore starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva, Okresného úradu Senec, a to najmä vo veci pod sp. zn. OU-SC-OSZP-2017/005695 a v súvislosti so spracovaním príslušného rozhodnutia podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 18. mája 2017, vydaného v konaní o žiadosti z 23. marca 2017 a týkajúceho sa udelenia súhlasu pôvodcovi odpadu E., na zhromažďovanie odpadu dlhšie ako jeden rok pred jeho zneškodnením alebo dlhšie ako tri roky pred jeho znehodnotením, prisľúbil P. A. S. vykonávajúcej funkciu odborného radcu odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Senec, ktorá pripravovala podklady k administratívne rozhodnutiu ako aj vypracovávala príslušné rozhodnutie Okresného úradu Senec, ako úplatu nepeňažné plnenie predstavujúce zeminu v rozsahu celej súpravy nákladného auta s návesom, teda približne v objeme 10,92 ton a jej dovozu z Bernolákova k rodinnému domu v S. na ul. Ž. X, čo predstavovalo hodnotu plnenia vo výške približne 297,06 Eur.

Za to bol obžalovanému B. E. podľa § 333 ods. 2 písm. b) Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu bol postupom podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. výkon uloženého trestu podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil peňažný trest vo výške 300,- eur a zároveň podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovil obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) mesiac.

Podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný B. E. v zákonom stanovenej lehote odvolanie (smerujúce proti výroku o vine a treste), spísané prostredníctvom obhajcu Mgr. Slavomíra Trnkócyho (doručené elektronicky špecializovanému trestnému súdu 19. augusta 2020, č. l. 591 súdneho spisu). Na základe výzvy prvostupňového súdu z 10. septembra 2020 obžalovaný podané odvolanie odôvodnil a argumentačne doplnil elektronickým podaním, doručeným prvostupňovému súdu 2. novembra 2020.

V dôvodoch odvolania poukázal na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania nie je zrejmý obsah rozhovoru medzi ním a svedkyňou P. A. S., keďže tento dôkaz nebol predložený obhajobe a ani súdu vo forme, ktorú predpokladá platný právny poriadok. Doslovný prepis audiovizuálneho záznamu sa nezhodoval s audiovizuálnym záznamom a tak je ako dôkaz nepoužiteľný, keďže odporuje platnému právnemu poriadku.

Zdôraznil, že podľa jeho vedomostí o činnosti P. A. S., táto nemala nikdy právomoc vydávať akékoľvek rozhodnutia. Rozhodnutia boli vždy podpísané jej nadriadenými, preto bol obžalovaný presvedčený, že rozhodovaciu právomoc mali iba jej nadriadení.

Obžalovaný odmieta konštrukciu, ktorú predpokladá obžaloba a o ktorej je bez jedného priameho alebo nepriameho dôkazu presvedčený aj prvostupňový súd, že si svedkyňa od obžalovaného vyžiadala nejaký úplatok, čo i len nepeňažného charakteru za jej činnosť vo funkcii odborného radcu na Okresnom úrade Senec a že obžalovaný jej ho sľúbil. Nič také nevyplýva ani z vykonaného nezákonného dôkazu - audiovizuálneho záznamu, bez doslovného prepisu. Namietal, že bez toho, aby to malo akúkoľvek spojitosť a oporu vo vykonanom dokazovaní, ide z pohľadu súdu o prezumpciu viny, nie prezumpciu neviny. Obžalovaný uviedol, že nemá vedomosť o tom, kedy bola svedkyni zemina dovezená, v akom množstve, v akej kvalite a ani o tom, kto ju priviezol a či išlo o odplatné alebo bezodplatné plnenie. Namietal, že uvedené skutočnosti neboli preukázané ani dokazovaním v rámci prípravného konania a ani v konaní pred prvostupňovým súdom.

Obžalovaný poukázal na znenie ustanovenia § 131 ods. 1 a ods. 3 Tr. zák. a rozhodnutie Vyššieho vojenského súdu Trenčín sp. zn. 5To/19/2007, konštatujúc, že musí ísť o výkon činnosti verejného

funkcionára v spojitosti s výkonom verejnej funkcie a tak medzi úplatkom a obstarávaním vecí všeobecného záujmu musí byť príčinná spojitosť.

Z rozhodnutia prvostupňového súdu nevyplýva, že by orgány činné v trestnom konaní a súd nejakú spojitosť medzi činnosťou svedkyne P. A. S. ako pracovníčky odboru starostlivosti o životné prostredie, dovezením zeminy (neznámou osobou) jej dcére a akýmkoľvek konaním obžalovaného nejakým spôsobom vôbec tvrdili, nie to preukázali.

Uviedol, že v právnom poriadku demokratického právneho štátu je vylúčené tvrdenie súdu, ktoré nevychádza z vykonaného dokazovania. Poukázal pritom na stranu 8 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, kde súd konštatoval: „Je nepochybné, že obžalovaný dňa 25. mája 2017 v súvislosti s konaním o žiadosti firmy E., s. r. o. zo dňa 23. marca 2017 so spracovaním príslušného rozhodnutia podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch prisľúbil neoprávnenú výhodu svedkyňi ...". Takýto záver podľa názoru obžalovaného z vykonaného dokazovania nevyplýva. Argumentoval, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na stranách 6 až 7 taxatívne vymenoval, aké listiny a zvukové alebo obrazovo-zvukové záznamy boli v konaní pred súdom vykonané ako dôkaz, zdôrazniac, že ani jeden z predmetných dôkazov neobsahuje žiadnu informáciu o tom, čo tvrdí prvostupňový súd. Zároveň namietal, že prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal s tvrdeniami obžalovaného, spochybňujúcimi správnosť obsahu predmetnej listiny alebo zákonnosť dôkazu.

Obžalovaný poukázal konkrétne na skutočnosť, že namietal odborné vyjadrenie znalca Ing. Petra Augustína, keďže nespĺňa zákonné predpoklady v zmysle zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, pričom prvostupňový súd mu navyše odmietol vykonať dôkaz výsluchom znalca s odôvodnením, že znalec je chorý a na odborné vyjadrenie bude prihliadať len ako na listinný dôkaz. Predmetný postup považuje obžalovaný za nezákonný a rozporný so záujmom zákonodarcu hľadať (materiálnu) pravdu. Zdôraznil, že v súdnom spise sa nenachádza informácia potvrdená ošetrovateľom, že by sa znalec nemohol dostaviť na súdne pojednávanie (predmetný návrh bol zamietnutý aj v prípravnom konaní bez odôvodnenia).

Podľa názoru obžalovaného nie je zrejmé, kedy a ako prvostupňový súd skúmal jeho úmysel spáchať trestný čin, ktorý sa mu kladie za vinu. V predmetnej súvislosti argumentoval, že z ustálenej rozhodovacej praxe je zrejmé, že z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie, pričom páchatel svojím konaním realizuje zámer dosiahnuť pre seba alebo pre iného nejaké zvýhodnenie v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného významu. Vzhľadom na skutočnosť, že zo strany P. A. S. nikdy žiadne rozhodnutia neočakával, keďže všetky vydávali jej nadriadení, nemal dôvod jej poskytovať akékoľvek plnenie, spojené s jej činnosťou radového pracovníka.

Obžalovaný ďalej uviedol, že nerozumie, na základe čoho a z akého dôvodu znalec pri vypracovaní odborného posudku vychádzal pri určení ceny nepeňažného plnenia z cenníka obchodnej spoločnosti E. a z akého dôvodu sa malo určiť, že preprava zeminy bola vykonaná z obce Bernolákovo. Uvedený postup považuje obžalovaný za nezákonný, zdôrazniac, že žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by malo ísť o konanie obžalovaného, nielen to, ktoré sa mu v obžalobe kladie za vinu a na základe ktorého bol prvostupňovým súdom uznaný vinným zo spáchania trestného činu.

Uviedol, že sa opakovane v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom vyjadril, že žiadnym spôsobom nevnímal, že by svedkyňa pani P. A. S. od neho alebo jeho prostredníctvom pýtala akýkoľvek úplatok, pričom jej ani žiadny úplatok nesľúbil a ani neposkytol.

V súvislosti s hodnotením dôkazov a limitáciou procesnej použiteľnosti dôkazov v trestnom konaní obžalovaný poukázal na znenie ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.") a s tým súvisiacu doktrínu neprípustnosti nezákonne získaných dôkazov, založenú na tzv. vylučovacom pravidle a doplnenú doktrínou „ovocia z otráveného stromu". V predmetnom kontexte upriamil pozornosť na skutočnosť, že pri vyhotovení audiovizuálneho záznamu nedošlo k jeho riadnemu prepisu a

pri vypracovaní odborného vyjadrenia došlo k porušeniu predpisov o činnosti znalcov a aj práv, priznaných obžalovanému na vedenie obhajoby, keď nie je zrejmé kedy a akým spôsobom mali byť odobraté vzorky na posúdenie kvality zeminy pred domom, v ktorom má pani svedkyňa P. A. S. bydlisko.

Obžalovaný označil ako nepochopiteľnú argumentáciu prvostupňového súdu uvedenú na strane 9 a 10 odvolaním napadnutého rozsudku. Uviedol, že z odôvodnenia rozsudku nevie, odkiaľ súd čerpal argumentáciu použitú pri svojom odôvodnení, vyjadriac názor, že predmetná aplikácia je účelová a nie je použitá pre odôvodnenie rozsudku na základe výsledkov hľadania materiálnej pravdy.

Obžalovaný ďalej argumentoval, že je neprípustné, aby súd odvodzoval svoje závery ohľadne jeho trestnej činnosti z iného konania, v ktorom nebol účastníkom a v ktorom sa svedkyňa priznala v rámci konania o dohode o vine a treste. Poukázal na skutočnosť, že v danom prípade nebolo vykonané dokazovanie, ku ktorému by sa mal možnosť vyjadriť a navrhnúť prípadne jeho doplnenie. Naopak zdôraznil, že v jeho veci svedkyňa ani v prípravnom konaní a ani v konaní pred súdom nikdy neuviedla, že by predmetné rozhodnutie vydala, lebo mala za to od obžalovaného niečo sľúbené. Predmetné konanie o dohode o vine a treste sa má podľa názoru obžalovaného spojiť len so svedkyňou a nie s ním. Svedkyňa svoje konanie navyše nikdy nerelativizovala, keďže sám sudca jej odporučil obrátiť sa na svojho obhajcu, aby sa poradila ohľadne obnovy konania.

Obžalovaný zároveň namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia za arbitrárne a svojvoľné, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

Záverom konštatoval, že v celom konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz o jeho úmysle ponúknuť a následne poskytnúť svedkyňi akékoľvek plnenie, na základe ktorého by bola pripravila formálne a aj materiálne správne rozhodnutie v prospech inej osoby, pre ktorú obžalovaný príležitostne na základe plnej moci (nie však v dotknutom prípade) zabezpečoval potrebné činnosti.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, z ktorých vyplýva, že prvostupňový súd zo zabezpečených dôkazov nesprávne zistil skutkový stav, ktorý aj nesprávne posúdil, obžalovaný navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b) a písm. d) Tr. por. zrušil a aby zároveň podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol, tak že podľa § 285 písm. a) Tr. por. obžalovaného B. E. spod obžaloby v celom rozsahu oslobodí.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) sa k odvolaniu obžalovaného B. E. nevyjadril.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o podanom odvolaní 29. októbra 2020.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 315 veta druhá Tr. por.) po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie zo strany obžalovaného, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku špecializovaného trestného súdu podala procesná strana k tomu oprávnená, proti výrokom, voči ktorým odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej zákonom a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného B. E. je čiastočne dôvodné.

Úvodom sa žiada uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu prejednávaneho

trestného činu podplácania je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchal tam uvedený obžalovaný a že z jeho konania nastal v dotknutom rozsudku popísaný následok.

Pokiaľ ide o samotný napadnutý rozsudok, tento spĺňa kritéria obsiahnuté v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por., kedy je z jeho dôvodov zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení vykonaných dôkazov. V tejto súvislosti treba uviesť, že špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vysvetlil, k akým zisteniam došiel na základe konkrétnych vykonaných dôkazov, pričom závery špecializovaného trestného súdu, ktoré v smere skutkových zistení z týchto dôkazov vyvodil, považuje najvyšší súd za logické a zodpovedajúce vykonaným dôkazom. Z obsahu napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa vysporiadal s konkrétnou obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval preukázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona.

Na rozdiel od obhajoby najvyšší súd dospel k záveru, že prvostupňový súd postupoval v prerokúvanej veci tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na svoje rozhodnutie. Najvyšší súd zároveň konštatuje, že všetky dôkazy v prejednávanej veci boli získané zákonným spôsobom, pričom špecializovaný trestný súd ich hodnotil jednotlivo aj v ich súhrne, podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Najvyšší súd v predmetnom kontexte pripomína, že v súčasnej trestnoprávnej teórii a praxi platí neprekročiteľná zásada, že v prípade, ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., teda, že vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a vzájomných súvislostiach, a pokiaľ urobil logicky odôvodnené skutkové zistenia, nemôže odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho vnútorného presvedčenia hodnotí tie isté vykonané dôkazy odlišne, teda s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v plnej miere korešponduje so skutočným obsahom jednotlivých dôkazov, a preto ho odvolací súd hodnotí ako objektívne správne, presvedčivé a spôsobilé poskytnúť verný obraz o priebehu trestného konania a dôvodoch, ktoré prvostupňový súd viedli k určeniu viny, právnej kvalifikácie, či uloženiu trestu obžalovaným.

Najvyšší súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom špecializovaného súdu, že z vykonaného dokazovania bolo mimo rozumných pochybností preukázané, že konanie obžalovaného B. E. vymedzené v skutkovej vete napadnutého rozsudku špecializovaného trestného súdu napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Najvyšší súd konštatuje, že výrok o vine obžalovaného je založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akýchkoľvek pochybností vylučujú inú alternatívu skutkového deja, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov (predovšetkým výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkyň P. A. S. a T. R., listinných dôkazov - prepisov SMS správ, obrazovo-zvukových záznamov) ustálený. Ani odvolací súd neuveril obrane obžalovaného, že otázku svedkyne P. S. vnímal iba ako otázku, či má vedomosť o tom, že nejaká zemina by bola, keby jej dcéra potrebovala, odmietajúc konštrukciu, že by si svedkyňa P. S. od obžalovaného vyžiadala nejaký úplatok za jej činnosť vo funkcii odborného radcu na Okresnom úrade Senec a že obžalovaný by jej bol takýto úplatok sľúbil.

V reakcii na odvolacie námietky obžalovaného je potrebné uviesť, že obžalovaný v podstate zopakoval námietky, ktorými sa obhajoval počas prípravného konania i v priebehu hlavných pojednávaní, pričom na jeho námietky a výhrady adekvátne reagoval už prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí.

Pokiaľ ide o konkrétne uplatnenú odvoláciu argumentáciu, obžalovaný v dôvodoch odvolania vytýkal prvostupňovému súdu, že z vykonaného dokazovania nie je zrejmý obsah rozhovoru medzi ním a svedkyňou P. A. S., keďže tento dôkaz (pozn. autora: obžalovaný mal zrejme na mysli obrazovo-zvukový záznam z 25. mája 2017) nebol predložený obhajobe a ani súdu vo forme, ktorú predpokladá platný právny poriadok a doslovný prepis audiovizuálneho záznamu sa nezhodoval s audiovizuálnym záznamom a tak je ako dôkaz nepoužiteľný.

V reakcii na predmetnú odvoláciu námietku obžalovaného vzťahujúcu sa k obrazovo-zvukovému záznamu, ktorý bol vykonaný na hlavnom pojednávaní, resp. k jeho prepisu, ktorý sa údajne nezhoduje so samotným obrazovo-zvukovým záznamom, najvyšší súd uvádza, že túto vyhodnotil ako nedôvodnú.

Z obsahu spisového materiálu má najvyšší súd za preukázané, že prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní konanom 23. júna 2020 v súlade s § 270 ods. 2 Tr. por. prehral obrazovo-zvukový záznam z 25. mája 2017 za prítomnosti obžalovaného a svedkyne P. A. S., pričom takto vykonaný dôkaz najvyšší súd hodnotí obdobne ako prvostupňový súd, a to ako relevantný a použiteľný v prejednávanej veci, nakoľko k vyhotoveniu obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov došlo zákonným spôsobom na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu z 3. mája 2017, sp. zn. BB-ŠTS-V-372-1/17-Ntt-303, technický prostriedok na snímanie obrazu aj zvuku počas celej doby pracoval bezchybne, zo záznamu je zrejmé, že sa na ňom nachádzajú dve osoby, a to obžalovaný a svedkyňa P. S. (predmetná skutočnosť nebola spochybnená ani zo strany obžalovaného a svedkyne P. S.), ich rozhovor je zrozumiteľný a zodpovedá prepisu obrazovo-zvukového záznamu na č. l. 89 až 91 spisu. Z uvedeného dôvodu námietky obžalovaného o nezákonnosti daného dôkazu považoval najvyšší súd za neopodstatnené, zdôrazniac, že z obsahu podaného odvolania nie je celkom zrejmé, v čom konkrétne obžalovaný videl nezákonnosť predmetného dôkazu, resp. nesúlad medzi obrazovo-zvukovým záznamom a jeho prepisom.

Napokon najvyšší súd dáva do pozornosti taktiež tú skutočnosť, že z obsahu spisového materiálu, konkrétne zo Záznamu o nazretí do vyšetrovacieho spisu z 27. februára 2018 (č. l. 446 vyšetrovacieho spisu) a Záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 16. novembra 2018 (č. l. 451 - 452 vyšetrovacieho spisu) jednoznačne vyplýva, že obžalovaný, ako aj jeho obhajca mali možnosť sa oboznámiť s obsahom vyšetrovacieho spisu, vrátane utajovaných príloh, pričom neuplatnili žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

Vo vzťahu k námietke obžalovaného, že P. A. S. nikdy nedisponovala rozhodovacou právomocou, poukazujúc na skutočnosť, že rozhodnutia boli vždy podpísané jej nadriadenými, najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý správne podotkol, že prvok rozhodovania nemožno v danom kontexte chápať prísne formalisticky a striktne ho spájať výlučne s podpisom pripraveného rozhodnutia po jeho preskúmaní. Prvok rozhodovania je potrebné vnímať komplexne a vykladať ho s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, zohľadniac predovšetkým fakt, v koho „rukách“ sa kumuluje oprávnenie dané rozhodnutie vypracovať.

V prejednávanej veci je zrejmé, že úlohou svedkyne P. S. v procese rozhodovania o právach a povinnostiach žiadateľa nebola výlučne príprava materiálov, ktoré by následne slúžili ako podklad pre vydanie meritórneho rozhodnutia zo strany jej nadriadených, ale práve naopak, že menovaná svedkyňa dotknuté rozhodnutia (vrátane rozhodnutia z 18. mája 2017, vydaného v konaní o žiadosti z 23. marca 2017) osobne vypracovala, pričom jej nadriadení tieto následne iba signovali.

V predmetnom kontexte je žiadúce poukázať taktiež na závery vyplývajúce z rozsudku najvyššieho súdu z 24. februára 2014, sp. zn. 2 To 12/2013, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 21/2015, kde najvyšší súd okrem iného zdôraznil, že trestný čin prijímania úplatku podľa § 329 Tr. zák., spočívajúci v prijatí, požadovaní alebo prijatí sľubu úplatku v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu nemusí byť spojený s porušením povinnosti páchatel'a, ktorá vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, ako je tomu pri trestnom čine prijímania úplatku podľa § 328 Tr. zák.

Aplikujúc uvedené na daný prípad, kedy štátny zamestnanec konajúci z pozície verejného činiteľa, preukázateľne komunikoval s osobou, ktorá s ním prišla do služobného styku a táto komunikácia vyústila do vydania rozhodnutia o právach a povinnostiach dotknutej osoby, možno konštatovať, že verejný činiteľ v danom prípade využil svoju právomoc, ktorá mu bola zverená a trestný čin, ku ktorého spáchaniu takto došlo, je bezpochyby spáchaný práve v súvislosti s právomocou verejného činiteľa.

Najvyšší súd sa zároveň v plnom rozsahu stotožňuje s názorom špecializovaného trestného súdu, že v danom prípade došlo k prisľúbeniu úplatku v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu, nakoľko z pracovnej náplne svedkyne P. S. vyplýva, že ide celkom zjavne o vykonávanie spoločensky významnej úlohy, pri ktorej je nepochybne dôležité nielen z hľadiska záujmov jednotlivca, ale celej spoločnosti, aby táto ako štátny zamestnanec dotknutého okresného úradu pri vypracovaní predmetného rozhodnutia postupovala riadne v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

V rámci ďalšej odvolacej argumentácie obžalovaný namietal odborné vyjadrenie znalca, ktoré podľa jeho názoru nespĺňa zákonné predpoklady v zmysle zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, pričom zároveň poukázal na skutočnosť, že zo strany prvostupňového súdu došlo k odmietnutiu jeho návrhu vykonať dôkaz výsluchom znalca.

Vo vzťahu k námietke obžalovaného, že odborné vyjadrenie vypracované Ing. Petrom Augustínom nespĺňa zákonné predpoklady v zmysle zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, najvyšší súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že vo všeobecnosti je potrebné diferencovať medzi znaleckou a odbornou činnosťou. Trestný poriadok v ustanovení § 141 ods. 1 jasne uvádza, že v prípade, ak sú na objasnenie skutočností dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, vyžiada orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu odborné vyjadrenie mimo znaleckú činnosť vykonávanú podľa osobitného zákona.

Z obsahu spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že v prejednávanej veci nebol Ing. Peter Augustín na základe opatrenia vyšetrovateľa z 27. marca 2018, ČVS: PPZ-1277/NKA-PK-BA-2017 pribratý do konania ako znalec za účelom vypracovania znaleckého posudku, ale v zmysle § 141 ods. 1, ods. 2 Tr. por. ako osoba disponujúca požadovanými odbornými znalosťami a predpokladmi pre vypracovanie odborného vyjadrenia.

Pokiaľ ide o druhý rozmer uplatnenej námietky vzťahujúcej sa k odbornému vyjadreniu vypracovanému Ing. Petrom Augustínom, konkrétne, že prvostupňový súd v danom prípade odmietol návrh obžalovaného na výsluch Ing. Petra Augustína, najvyšší súd v predmetnom kontexte uvádza, že zo znenia ustanovenia § 268 ods. 2 Tr. por. vyplýva, že na hlavnom pojednávaní možno prečítať písomný znalecký posudok v prípade, ak sa znalec naň odvolá, a to aj bez súhlasu prokurátora a obžalovaného. Cieľom takejto úpravy je prispieť k zjednodušeniu a zrýchleniu znaleckého dokazovania na hlavnom pojednávaní. Vychádzajúc z § 268 ods. 5 Tr. por. uvedené možno primerane aplikovať aj na odborné vyjadrenie.

Najvyšší súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upriamiť pozornosť na podanie Ing. Petra Augustína z 27. januára 2020 (č. l. 520 súdneho spisu), doručené prvostupňovému súdu 5. februára 2020, prostredníctvom ktorého znalec ospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní 25. februára 2020 zo zdravotných dôvodov, doložiac lekársku správu od ošetrojúcej lekárky MUDr. Renáty Palmovej, na základe obsahu ktorej bolo možné rozumne predpokladať, že znalec sa v dôsledku zdravotných problémov nebude môcť dostaviť ani na náhradný termín hlavného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 23. júna 2020 a 4. augusta 2020.

Kľúčovou z hľadiska posudzovania zákonnosti postupu špecializovaného trestného súdu pri vykonávaní dôkazu v podobe odborného vyjadrenia č. 4/2018, ktorý bol na hlavnom pojednávaní konanom 4. augusta 2020 prečítaný (č. l. 578 súdneho spisu) bez realizácie výsluchu Ing. Petra Augustína, je potom

tá skutočnosť, že vo vyššie špecifikovanom podaní Ing. Peter Augustín popri ospravedlnení svojej neúčasti na hlavnom pojednávaní zároveň explicitne uviedol, že trvá na podanom znaleckom posudku č. 4/2018 z 27. apríla 2018 (pozn. autora: správne má byť uvedené odbornom vyjadrení), čo možno považovať za odvolanie sa na odborné vyjadrenie tak, ako to predpokladá ustanovenie § 268 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 268 ods. 5 Tr. por., čím boli splnené podmienky pre jeho prečítanie bez potreby výsluchu menovaného znalca.

Opierajúc sa o vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd vyhodnotil námietky obžalovaného týkajúce sa odborného vyjadrenia vypracovaného v danej veci Ing. Petrom Augustínom za nedôvodné.

S ohľadom na tieto skutočnosti (ktoré vylučujú, že by dokazovanie obrazovo-zvukovým záznamom a odborným posudkom bolo vykonané nezákonne) najvyšší súd nepovažoval za potrebné hlbšie analyzovať právne následky takto prípadne nezákonne získaných dôkazov. Len kvôli úplnosti v stručnosti podotýka, že tzv. doktrínu plodov z otráveného stromu slovenský trestný proces (s výnimkou § 119 ods. 5 Tr. por.) do dnešného dňa neprevzal. Uvedená doktrína má pôvod v angloamerickej právnej kultúre, konkrétne v Spojených štátoch amerických, avšak aj tam sa medzičasom vyvinula do tej podoby, že pripúšťa použitie dôkazov získaných v dobrej viere, pokiaľ ide o zákonnosť postupu prokuratúry. Aplikácie tejto doktríny je preto bez poznania jej historického vývoja a aplikačnej praxe v štátoch pôvodu apriori vylúčená (k tomu bližšie pozri rozsudok najvyššieho súdu z 24. januára 2019, sp. zn. 5 To 8/2018).

Pokiaľ ide o obžalovaným namietanú arbitrárnosť napadnutého rozsudku špecializovaného trestného súdu, najvyšší súd v predmetnom kontexte zdôrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivý proces je skutočne aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Na druhej strane nie je možné uvedené právo vykladať tak, že zaručuje právo obvineného na také rozhodnutie súdu, ktoré zodpovedá jeho predstavám. Uvedené právo napokon nespočíva ani v tom, že na každý argument je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odpoveď treba dať iba na tie argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie, prípadne na tie, ktoré zostali sporné. Na uvedené závery opakovane poukazuje i Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôrazňujúc, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie.

Ani judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I).

Skutočnosť, že obžalovaný sa s právnym názorom prvostupňového súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru. Právo na spravodlivý proces nie je možné vykladať tak, že zaručuje obvinenému právo na také rozhodnutie, aké zodpovedá jeho predstavám.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného najvyšší súd konštatuje, že v prejednávanej veci bolo na základe vykonaného dokazovania preukázané, že obžalovaný dňa 25. mája 2017 v súvislosti s konaním o žiadosti firmy E. zo dňa 23. marca 2017 so spracovaním príslušného rozhodnutia podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch prisľúbil neoprávnenú výhodu (zabezpečenie a dovoz zeminy v rozsahu súpravy nákladného auta s prívesom v objeme cca 10.92 ton) svedkyňi P. S., ktorá v rozhodnom čase vykonávala funkciu odborného radcu odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Senec a v tejto súvislosti pripravovala potrebné podklady, ako aj vypracovávala príslušné rozhodnutie Okresného úradu Senec.

Správne zistený skutok obžalovaného B. E. prvostupňový súd v súlade so zákonom právne posúdil ako

prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a keďže v tomto smere napadnutý rozsudok dostatočne a vecne správne odôvodnil, odvolací súd poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožňuje.

Po preskúmaní výroku o treste najvyšší súd konštatuje, že v tejto časti prvostupňový súd uložil obžalovanému neprimerane prísny trest (pôvodne mu trestným rozkazom v teraz prejednávanej veci uložil iba peňažný trest vo výmere 160 eur). Vzhľadom na podaný odpor (iba obžalovaným), sa pokračovalo v konaní, pričom skutkové ani osobné pomery sa nezmenili.

Odvolací súd, vzhľadom na doterajšiu bezúhonnosť obžalovaného, okolnosti prípadu, hodnotu úplatku považoval uloženie peňažného trestu vo výmere 300 eur spolu s primeraným náhradným trestom odňatia slobody za primeraný, ktorý splní svoj účel tak z pohľadu generálnej ako aj individuálnej prevencie, pri zohľadnení zásad uvedených v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Z vyššie špecifikovaných dôvodov najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok len vo výroku o treste a sám vyššie uvedeným spôsobom o ňom rozhodol.

Tento rozsudok bol prijatý v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.